WARIES MISDAADREEKS · Nº 214

Zaadtas in Leiden

De zaak van de gesmokkelde zaden

HET GASTENBOEK EN HET RESERVERINGSBOEK
VAN HERBERG DE DRIE HARINGEN, RAPENBURG
SEPTEMBER – OKTOBER 2026

UITGEVERIJ WARIES

Inhoud

VOOR U BEGINT

Hoe dit boek werkt 4
Brief van Marijke 5
Wie is wie 7
Huisregels en rooster 9
Het huis 11

HET RESERVERINGSBOEK EN HET GASTENBOEK

Week 37 · 7–13 september 14
Week 38 · 14–20 september 22
Week 39 · 21–27 september 28
Week 40 · 28 september – 4 oktober 35

NA HET FEEST

Het gescheurde briefje 45
Een brief uit Norwich 47
Marijkes gesprekken 50
De nieuwsbrief 57
De dinerbonnen 58
De telbladen van de mand 64
Het sleutelregister 65
De papieren 66

AAN DE SLAG

Zes vragen 68
Werkbladen 69
Antwoordformulier 73
Hints 75
De oplossing (verzegeld) 79
Nawoord 87

VOOR U BEGINT

Hoe dit boek werkt

Dit is geen roman. U krijgt het dossier dat Marijke Ophorst, eigenares van Herberg De Drie Haringen aan het Rapenburg in Leiden, voor u heeft samengesteld: kopieën uit haar **reserveringsboek** (kamers en tafels), bladzijden uit het **gastenboek**, de losse briefjes en mails die ertussen zaten, en wat er na het 3 oktoberfeest boven water kwam. Uit al die stukken moet u zelf opmaken wat er in haar huis is gebeurd.

De volgorde. Het dossier loopt week voor week, van maandag 7 september tot en met zondag 4 oktober 2026. Elke week begint met het kamerboek, daarna het tafelboek, de losse vellen en het gastenboek. Daarna volgt het deel *Na het feest*: een brief uit Engeland, een gescheurd briefje, Marijkes gesprekken en de papieren die ze daarbij kreeg of terugvond.

De vragen. Op p. 68 staan zes vragen. U mag ze nu al lezen; dan weet u waar u op moet letten. Op het antwoordformulier (p. 73) vult u uw antwoorden in, met de pagina's van uw bewijs.

Werkbladen. Achterin staan werkbladen om tasnummers bij te houden, de donderdagavonden naast elkaar te zetten en gasten af te vinken. Kopieer ze gerust.

Hints. Kom u vast te zitten, dan staan er per vraag drie hints, op hun kop gedrukt zodat u ze niet per ongeluk leest. Niveau 1 wijst een richting, niveau 3 wijst de pagina's aan.

De oplossing zit achter een verzegelde pagina. Open die pas als uw antwoordformulier helemaal is ingevuld.

Speelduur. Reken op twee tot vier uur. Het boek is alleen te spelen, maar ook goed met twee of drie mensen samen: één leest het kamerboek, de ander het gastenboek.

Een paar dingen die u moet weten. Alle buitenlandse gastenboekteksten zijn vertaald (op de geeltjes die Fenna of Marijke erbij plakte). Bedragen zijn in euro's. De kamers aan de voorkant kijken uit op het Rapenburg, de gracht; de andere op de tuin. Afkortingen in het kamerboek staan onder de eerste pagina van het kamerboek uitgelegd. Alle tijden zijn Nederlandse tijd.

LEIDEN, WOENSDAG 14 OKTOBER 2026

Aan u

Brief van Marijke Ophorst, eigenares van Herberg De Drie Haringen

Beste lezer,

U kent mij niet, maar u logeerde ooit in mijn huis, of u kent iemand die dat deed, en die zei: als er ooit iets niet klopt in je boeken, geef ze dan aan iemand die van puzzelen houdt. Nu klopt er iets niet. Ik weet alleen niet wát, en daarom krijgt u dit pakket.

Eerst wie ik ben. Sinds 1998 run ik Herberg De Drie Haringen, een smal grachtenhuis aan het Rapenburg met zeven kamers, een eetzaal met acht tafels en een tuin die ik veel te klein vind. Vier kamers kijken uit op de gracht, drie op de tuin. Ik ben eigenaar, kok op donderdag, en meestal ook degene die 's ochtends het ontbijt klaarzet. Ik heb een receptioniste, Fenna; mijn neef Thijmen doet de avonden; Kasper zit in het weekend 's nachts aan de balie; Wies maakt schoon. Van mijn gasten blijft er één sinds 1 september, voor twee maanden: dokter Zwanenburg, wiens huis in Oegstgeest wordt verbouwd.

Sinds 2019 verkopen wij een souvenir dat ik zelf heb bedacht: de **hutspot-zaadtas**. Een linnen zakje, genaaid door Rosalie van Gent van atelier Linnen & Lont, met een gestempelde wortel en een ui erop, en daarin twee papieren zakjes zaad: wortel en ui. Hutspot uit eigen tuin, voor wie thuis het 3 oktoberfeest wil nazaaien. Rosalie schrijft op elk label met de hand een nummer, want zij wordt per verkochte tas betaald en zo kunnen we aan het eind van de maand afrekenen. De tassen liggen in een rieten mand; je rekent ze af bij de receptie, of aan tafel als je bij ons eet. Ze kosten € 6,50. Ze gaan goed, vooral in de feestweken.

Leiden is een mooie stad om te logeren. De Hortus botanicus ligt om de hoek, achter het Academiegebouw, en mijn gasten gaan er bijna allemaal heen. Daarom keek ik er eerst niet van op dat er dit najaar zoveel buitenlanders over de Hortus schreven in ons gastenboek. Er is een gids, Sebastiaan Krook, die op zaterdag bij ons vertrekt met een wandeling langs de Hortus,

VASTE GEZICHTEN

dr. Hidde Zwanenburg (68) LANGVERBLIJVER, KAMER 6
Plantenveredelaar in ruste, vroeger verbonden aan een zadenstichting in de regio. Logeert van 1 september tot en met 31 oktober in kamer 6 (tuinzijde) omdat zijn huis in Oegstgeest wordt verbouwd. Eet bijna elke avond aan tafel 1, bij de haard. Schrijft met vulpen.

Noor Ramdin (36) VASTE GAST OP DONDERDAG
Komt sinds dit voorjaar elke donderdagavond om zeven uur eten, alleen, meestal aan tafel 4 bij het raam. Leest een boek, praat graag over het weer en de gracht, geeft altijd een fooi.

Rosalie van Gent (54) ATELIER LINNEN & LONT
Maakt sinds 2019 de hutspot-zaadtassen in haar atelier in de Haarlemmerstraat. Levert op maandag, rekent af per maand.

Sebastiaan Krook (41) GIDS, SLEUTELSTAD WANDELINGEN
Vertrekt op zaterdagochtend vanaf de herberg met de wandeling *Van Clusius tot Hutspot*. Zijn gasten boeken bij ons met een voucher (SW).

VAN BUITEN

mrs. Pamela Hartley GAST, KAMER 3
Uit Norwich, Engeland. Logeerde van 29 september tot 2 oktober.

De overige gasten staan met naam en herkomst in het kamerboek. Wie er aan tafel zat, staat in het tafelboek.

OP HET PRIKBORD ACHTER DE BALIE

Huisregels en rooster

HUISREGELS DE DRIE HARINGEN · HANGEN IN ELKE KAMER

De voordeur is open van 7.00 tot 23.00 uur. Daarna past uw huissleutel (aan de ring van uw kamersleutel). Op vrijdag-, zaterdag- en zondagnacht zit onze nachtportier aan de balie.

Ontbijt van 7.30 tot 10.30 uur in de eetzaal. Diner op donderdag, vrijdag en zaterdag van 18.00 tot 22.00 uur (keuken sluit om 21.00 uur). Reserveren bij de receptie.

Uitchecken vóór 11.00 uur. Vroeg weg? Op vrijdag-, zaterdag- en zondagnacht rekent u af bij de nachtportier; op andere dagen laat u uw sleutel achter in de sleutelbus en rekenen we na.

Gaat u een nacht of langer weg terwijl u uw kamer houdt? Geef dan uw sleutel af aan de balie; wij noteren het in het sleutelregister.

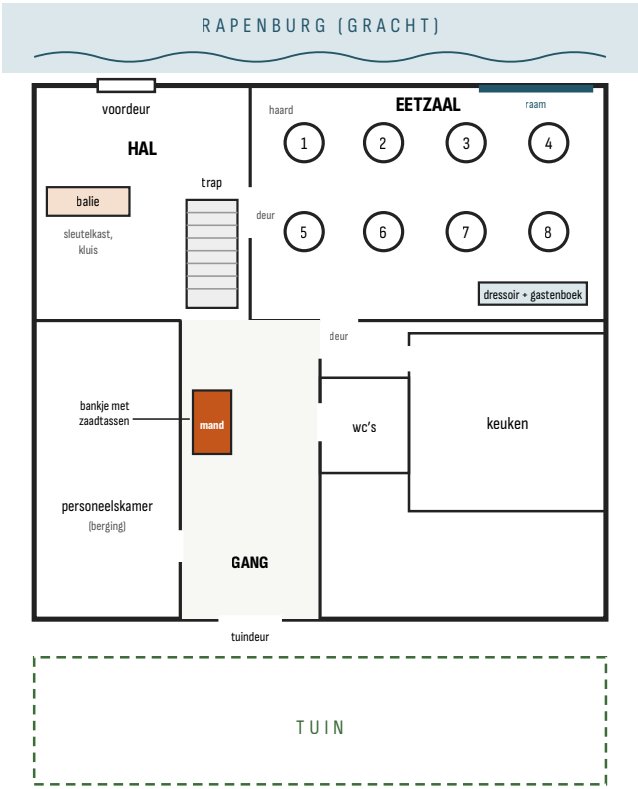
De hutspot-zaadtassen liggen in de mand in de gang naar de eetzaal. Neem er een mee en reken af bij de receptie of op uw dinerbon. Elke tas heeft een eigen nummer.

Ons gastenboek ligt op het dressoir in de eetzaal. Schrijf erin wat u wilt, in welke taal u wilt.

GETEKEND DOOR MARIJKE

Het huis

Begane grond (niet op schaal) en de verdiepingen

gracht ↑

1e verdieping

kamer 1	kamer 2
kamer 3 (tuin)	

2e verdieping

kamer 4	kamer 5
kamer 6 (tuin)	

zolder

kamer 7 (tuin)

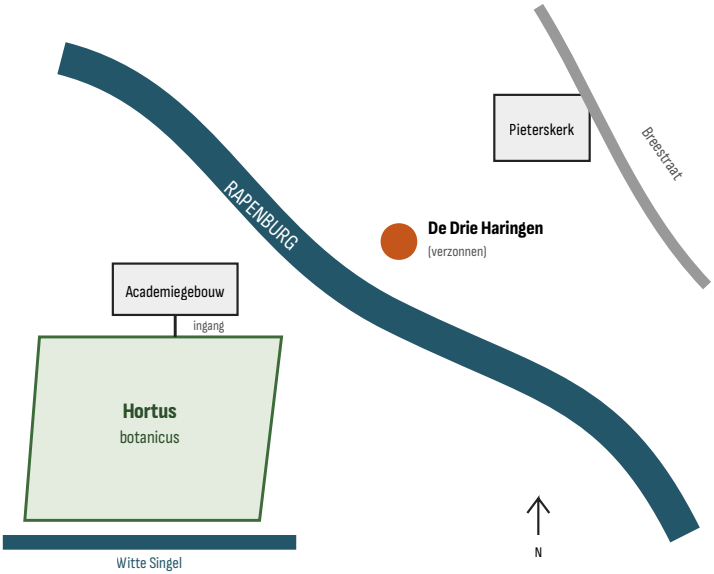
woning Marijke

Blauw = grachtzijde (kamers 1, 2, 4, 5). Wit = tuinzijde (kamers 3, 6, 7). Wie van de eetzaal naar de wc's loopt, gaat door de gang langs het bankje met de mand.

SCHETS, NIET OP SCHAAL

Om de hoek

Het Rapenburg en de Hortus

De Hortus botanicus Leiden, gesticht in 1590, is de oudste botanische tuin van Nederland. Vanaf 1593 legde Carolus Clusius er de beroemde verzameling aan waarmee de tulp in Holland begon. Wie vanuit De Drie Haringen gaat, loopt een paar minuten langs de gracht naar de ingang aan het Rapenburg, naast het Academiegebouw. Gasten noemen in het gastenboek vaak de oude bomen (een ginkgo uit 1785, een tulpenboom uit 1716), de Orangerie, de grote Victoria-waterlelie in de kas, de Clusiustuin en de Japanse tuin ter ere van Von Siebold.

Op 3 oktober viert Leiden zijn ontzet van 1574. Het feest begint eigenlijk al dagen eerder met de kermis; op de dag zelf zijn er onder meer de reveille, de uitdeling van haring en wittebrood, de grote optocht en ’s avonds vuurwerk. In elke Leidse keuken staat dan hutspot op het vuur.

Kamerboek

AANKOMSTEN 7/9 – 13/9

DATUM	K	GAST	VIA / BET.	EXTRA'S
1/9 – 31/10 langverblijf	6	dr. H. Zwanenburg (vervolg) Oegstgeest · 1 pers. · langverblijf t/m 31 okt; huis wordt verbouwd	brief maandnota	8/9 10:20 zaadtas 001 + 002 · 13,00 (FD) 8/9 10:20 verzending 2 pakjes (Duitsland) · 17,90 (FD)
6/9 – 9/9 zo–wo · 3 n.	1	G. en A. Holtrop (vervolg) Zwolle · 2 pers.	site contant	9/9 09:40 zaadtas 003 · 6,50 (FD)
8/9 – 11/9 di–vr · 3 n.	2	S. Laurent Bruxelles · 1 pers.	mail kaart	–
9/9 – 12/9 wo–za · 3 n.	3	M. en D. Pike Ottawa · 2 pers. · wandeling za 12/9	voucher SW voucher + kaart	–
10/9 – 13/9 do–zo · 3 n.	4	J. Feldmann Freiburg · 1 pers.	site kaart	12/9 10:15 zaadtas 005 · 6,50 (MO)
11/9 – 13/9 vr–zo · 2 n.	5	A. Mori Osaka · 1 pers.	voucher SW voucher + kaart	13/9 09:50 zaadtas 007 · 6,50 (MO)
11/9 – 13/9 vr–zo · 2 n.	1	fam. De Wit Eindhoven · 2+2 pers. · 2 kinderen, extra bedden	site iDEAL	–
12/9 – 14/9 za–ma · 2 n.	7	L. en M. Holm Aarhus · 2 pers.	voucher SW voucher + kaart	14/9 10:30 zaadtas 008 · 6,50 (FD)

Via: site = eigen website · mail · tel. = telefonisch · voucher SW = Sleutelstad Wandelingen (gids S. Krook). Paraaf bij extra's: FD Fenna · MO Marijke · TO Thijmen · KL Kasper. Zaadtas € 6,50; verzending pakje € 8,95. Een boeking staat in de week van aankomst; extra's worden op de regel van de boeking bijgeschreven, ook als ze later vallen.

Tafelboek

DINERS 7/9 – 13/9

DONDERDAG 10 SEPTEMBER · RAPENBURGAVOND

TAFEL	NAAM	PERS.	TIJD	GEKOMEN	OPM.
1	dr. Zwanenburg	1	18:00	ja	vaste tafel
5	mevr. Laurent (k2)	1	18:30	ja	
4	mevr. Ramdin	1	19:00	ja	vaste gast; jarig
2	Pike (k3)	2	19:30	ja	

VRIJDAG 11 SEPTEMBER · DINER

TAFEL	NAAM	PERS.	TIJD	GEKOMEN	OPM.
1	dr. Zwanenburg	1	18:00	ja	
3	hr. Feldmann (k4)	1	19:00	ja	
6	Van Rijn	4	19:30	ja	

ZATERDAG 12 SEPTEMBER · DINER

TAFEL	NAAM	PERS.	TIJD	GEKOMEN	OPM.
1	dr. Zwanenburg	1	18:00	ja	
2	fam. De Wit (k1)	4	18:30	ja	2 kindermenu
5	mevr. Mori (k5)	1	19:00	ja	
7	Holm (k7)	2	19:30	ja	